

Stanovisko ČKA k rozsahu oprávnění architekta projektovat speciální části projektu

vytvořeno: 09.04.2009 | aktualizováno: 23.04.2014

Vzhledem k opakujícím se dotazům architektů i pracovníků stavebních úřadů vydala v roce 2003 Česká komora architektů následující stanovisko k rozsahu oprávnění architektů při zpracování speciálních částí projektové dokumentace. Protože se dotazy objevují znovu, rozhodli jsme se kompletní znění nyní již aktualizovaného textu znovu přetisknout.

Stanovisko České komory architektů k rozsahu oprávnění autorizovaného architekta při zpracovávání dílčí nebo speciální části projektové dokumentace, popřípadě samostatné projektové dokumentace, která je součástí (pozemní) stavby (resp. stavby, k jejímuž projektu je autorizovaný architekt oprávněn).

Základní působnost architektů a inženýrů (autorizovaných osob) je stanovena v § 158 až § 160 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Celkový rozsah odpovědnosti uvádí § 159 odst. 2 stavebního zákona, z něhož plyne, že architekt (autor projektu) odpovídá za „... správnost, celistvost, úplnost a bezpečnost stavby provedené podle jím zpracované projektové dokumentace a proveditelnost stavby podle této dokumentace...“, přičemž této odpovědnosti se nemůže zbýt ani jí nemůže být zbaven, leda způsobem právně kvalifikovaným, při němž odpovědnost za celý projekt od počátku převezme s jeho výslovným souhlasem jiný autorizovaný architekt.

Tato ustanovení jsou provedena jednak zákonem č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, a to zejména ustanoveními § 4, 6 až 8, 12, 13, 17 až 19. Kromě toho platí pro autorizované osoby vymezení rozsahu oprávnění stanoveného prováděcími předpisy k zákonu, jimiž jsou autorizační řády obou profesních komor. V Autorizačním řádu ČKA jsou podrobněji provedena výše citovaná ustanovení zákona, a to speciálně ustanovením § 3, 4 až 7 a 9, jimiž se vymezuje rozsah oprávnění pro jednotlivé obory a specializace a podmínky a předpoklady vzdělání a odborné praxe pod vedením (to jest před udělením autorizace). Tato ustanovení se uplatňují v souběhu s ustanovením § 3 odst. 1 a § 5 Profesionálního a etického řádu ČKA (obdobně též ČKAIT).

V souladu s ustanovením § 159 odst. 2 stavebního zákona projektant „... odpovídá za správnost, celistvost, úplnost a bezpečnost stavby provedené podle jím zpracované projektové dokumentace a proveditelnost stavby podle této dokumentace, jakož i za technickou a ekonomickou úroveň projektu technologického zařízení, včetně vlivů na životní prostředí. Je povinen dbát právních předpisů a obecných požadavků na výstavbu vztahujících se ke konkrétnímu stavebnímu záměru. Statické, popřípadě jiné výpočty musí být vypracovány tak, aby byly kontrolovatelné. Není-li projektant způsobilý některou část projektové dokumentace zpracovat sám, je povinen k jejímu zpracování přizvat osobu s oprávněním pro příslušný obor nebo specializaci, která odpovídá za jí zpracovaný návrh. Odpovědnost projektanta za projektovou dokumentaci stavby jako celku tím není dotčena.“

Tomu odpovídá ustanovení § 12 odst. 2 a odst. 6 zákona o výkonu povolání, kde se výslovně uvádí, že autorizovaná osoba „... je povinna vykonávat činnosti, pro které jí byla udělena autorizace, osobně, popřípadě ve spolupráci s dalšími autorizovanými osobami nebo ve spolupráci s jinými fyzickými osobami, pracujícími pod jejím vedením. ... K zajištění řádného výkonu odborných činností, přesahujících rozsah oboru, popřípadě specializace, k jejímuž výkonu byla autorizované osobě autorizace udělena, je autorizovaná osoba povinna vyzvat ke spolupráci autorizovanou osobu s příslušnou autorizací.“ Toto zákonné ustanovení podrobněji provádí ustanovení § 3 odst. 1 PEŘ, které autorizovanému architektovi ukládá odpovídat „... za odbornou úroveň výkonu svého povolání, zejména za odbornou úroveň dokumentů označených jeho razítkem a podpisem a za odbornou úroveň děl realizovaných podle jeho návrhů, projektů nebo plánů“ a za tím účelem vykonávat „... nad touto realizací, popřípadě nad její další přípravou, autorský dozor“.

Architekt je povinen v souladu s ustanovením § 5 odst. 1 „... k řádnému výkonu odborných činností, které svou povahou překračují rozsah jeho autorizace, přizvat ke spolupráci osobu s autorizací v příslušném oboru, popřípadě specializaci“. Odstavec 2 téhož paragrafu jde dokonce ještě dále a ukládá architektovi povinnost „... přizvat ke spolupráci dalšího architekta i k činnostem spadajícím do rozsahu jeho autorizace, pokud svou povahou nebo náročností tuto spolupráci vyžadují“.

Autorizovaná osoba odpovídá tedy za správnost, úplnost a proveditelnost v rozsahu oprávnění, které jí bylo uděleno autorizací. V případě architektů s autorizací se všeobecnou působností (tzv. velká autorizace), popřípadě s autorizací pro obor architektura, územní plánování nebo krajinářská architektura vždy v rozsahu, který danému oboru přísluší. Povinnost přizvat ke spolupráci osobu autorizovanou pro jiný obor nebo specializaci má tedy architekt jen v tom případě, že se jedná o činnosti překračující rozsah jeho autorizace a odborné kompetence, která musí být posuzována zejména vzhledem k rozsahu a obsahu nabytého vzdělání a odborné praxe.

Pro rozsah této činnosti je autorizovaný architekt školen, a to povinně v magisterském studijním programu, a je zároveň povinen absolvovat před autorizací praxi v rozsahu stanoveném zákonem a prováděcími předpisy (blíže viz přílohu k tomuto stanovisku). V případě, že by nebyl oprávněn provádět samostatně dílčí (speciální) části projektu stavby v oboru, pro který je autorizován, byl by rozsah jeho autorizace menší než rozsah autorizace technika, pro něhož je předepsáno jako postačující i vzdělání středoškolské.

Základní oprávnění v oboru architektura zahrnuje veškeré části projektové dokumentace, které tvoří standardní součást projektu (pozemní) stavby, a to včetně jejich speciálních součástí. Architekt odpovídá za celek projektu, tedy i za jeho dílčí části, a nese odpovědnost za případné škody způsobené chybami v projektové dokumentaci jako celku. Je v působnosti autorizovaného architekta rozhodnout, zda v konkrétním případě a s přihlédnutím ke složitosti řešené stavby (její speciální části) vypracuje speciální část dokumentace sám, přizve neautorizovaného specialistu (pokud taková osoba není jeho zaměstnancem, který nemusí být nutně držitelem autorizace), nebo zadá zpracování této části osobě autorizované. Vůči klientovi a společnosti nese odpovědnost autorizovaný architekt. Přednost přizvání autorizované osoby – specialisty spočívá ve větší jistotě, že zpracovaná část dokumentace bude mít požadovanou profesní úroveň, a v určitém rozložení odpovědnosti za zpracovaný projekt (autorizovaná osoba jako povinně profesně pojištěná odpovídá autorizovanému architektovi za případné škody vzniklé chybami v projektové dokumentaci touto osobou vypracované). Autorizovaný architekt může ostatně přizvat ke spolupráci osoby, které autorizovány nejsou, avšak představují

odbornou špičku v oboru, například pedagogy vysokých škol, kteří pro výuku autorizaci nepotřebují, nevykonávají-li zároveň samostatně vybrané činnosti ve výstavbě.

Pro tyto případy popsalo Ministerstvo pro místní rozvoj akceptovaný způsob označování speciální části projektové dokumentace vypracované architektem a specialistou jakožto osobou neautorizovanou a osobou autorizovanou:

- v prvním případě se do příslušného záhlaví dokumentace podepíše autorizovaný architekt a otiskne k tomuto svému podpisu autorizační razítko;
- ve druhém případě se podepíše do příslušného záhlaví speciální části dokumentace osoba neautorizovaná, která tuto speciální část vypracovala, a vedle jejího podpisu otiskne své autorizační razítko nositel zakázky – autorizovaný architekt;
- ve třetím případě se do příslušného záhlaví speciální části dokumentace podepíše autorizovaná osoba, která tuto speciální část vypracovala, a otiskne k tomuto svému podpisu své autorizační razítko.

Smyslem a účelem tohoto přístupu je jednak nerozměňovat osobní odpovědnost autorizovaných osob vůči klientům, jednak umožnit výkon profese osobám neautorizovaným, avšak profesně způsobilým, pokud vypracovávají speciální část dokumentace pod vedením autorizované osoby. Přiměřeně platí tyto závěry v oboru pozemní stavby i pro autorizované inženýry sdružené v České komoře autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě.

Autorizovanému architektovi nelze upřít možnost vypracovávat dílčí části projektové dokumentace, tvořící standardní součást projektu pro obor, pro který byl autorizován. Z toho možno dovodit naopak, že za takovou součást se nepovažuje stavba, pro niž autorizován není, to jest, která není standardní součástí projektu (pozemní) stavby – rozsáhlé samostatné vodní dílo, rozsáhlá samostatná stavba dopravní – nikoli však vodovodní přípojka nebo čistička u rodinného domu, účelová komunikace pro přístup ke stavbě a podobně. Podrobněji je uveden standardní obsah projektové dokumentace v publikaci Plánování území a projektování staveb vydané nakladatelstvím Dashöfer, a to pro pozemní stavby v části 10., pro inženýrské stavby v části 11., pro technologické stavby v části 12., pro konstrukce staveb v části 13., pro technická zařízení staveb a objektů v části 14., pro interiérové stavby v části 18. a pro zahradní a krajinářské úpravy v části 19. S podstatnými výhradami se lze rovněž odkázat na obsah příloh k prováděcím vyhláškám ke stavebnímu zákonu (zejména vyhlášky č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, vyhlášky č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního řízení, veřejnoprávní smlouvy a územního opatření, či vyhlášky č. 526/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona ve věcech stavebního řádu); výhradami především k nepřesnostem strukturním i obsahovým, ke zbytečné rozbuželosti a konečně též k nepoužitelnosti (například vyhlášky o dokumentaci staveb) pro projekty krajinářské architektury. V tomto případě speciálně nutno trvat na znění vyhlášky, která zavazuje k dodržení základní struktury pouze v prvních dvou úrovních: „projektová dokumentace musí vždy obsahovat části A až F členěné na jednotlivé položky s tím, že rozsah jednotlivých částí musí odpovídat druhu a významu stavby, jejímu umístění, stavebně technickému provedení, účelu využití, vlivu na životní prostředí a době trvání stavby“. Tento postup platí vždy bez ohledu na skutečnost, vede-li správní řízení obecný nebo speciální úřad stavební.

Pro posouzení věci bude vždy v konkrétním případě nutno uvážit, o který ze shora uvedených případů stavby dopravní nebo technické infrastruktury se jedná. Nebude-li se jednat o samostatné rozsáhlé stavby, nýbrž součásti (pozemní) stavby standardně projektované

architekty – tedy i včetně dalších staveb označených ve smyslu § 17 písm. d), resp. § 18 písm. b) zákona o výkonu povolání za stavby, popřípadě území územněplánovací dokumentací nebo zvláštním právním předpisem (zákon o památkové péči, zákon o ochraně přírody a krajiny a podobně) architektonicky nebo urbanisticky významné, lze postupovat shora popsányými způsoby.

DODATEK K PŘÍLOZE

Kompletní dokument viz www.cka.cz – Pro architekty/ legislativa – právní servis – obsahuje zcela konkrétní paragrafové znění jednotlivých ustanovení týkajících se zákona o výkonu povolání a Autorizačního řádu ČKA.

Přihlášení

Máte-li již na webu ČKA zřízen svůj účet, můžete se přihlásit

Jméno uživatele Heslo

[Zapoměl jsem heslo](#)

Nejste ještě zaregistrováni?

[Registrace](#)